

โครงการ การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะพยาบาลอายุงาน 1 - 10 ปี ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (ACUTE RESPIRATORY DISTRESS SYNDROME: ARDS) หอผู้ป่วยหนักอายุกรรม

เจ้าของผลงาน พว. กรรณิการ์ เวียงมูล หอผู้ป่วยหนักอายุกรรม ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

การพัฒนางานประจำ/ แนวปฏิบัติที่ดี/ จัดการความรู้

ที่มาและความสำคัญ

หอผู้ป่วยหนักอายุกรรม งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุศาสตร ให้บริการผู้ป่วยที่มีภาวะวิกฤตทางอายุกรรม โดยรับผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (acute respiratory distress syndrome: ARDS) เฉลี่ย ร้อยละ 26 ในปี 2567 ในหน่วยงานมีพยาบาลน้องใหม่ ได้หมุนเวียนเข้ามาฝึกปฏิบัติในหน่วยงานเป็นจำนวนมาก มีพยาบาลในกลุ่มอายุงาน 1-10 ปีมีจำนวน 17 คน พยาบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลรักษาผู้ป่วย จึงจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการออกแบบวางแผนการดูแลให้เหมาะสมกับผู้ป่วยวิกฤต ทีมจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ โดยจัดเป็นspecific functional competency จึงได้ดำเนินโครงการจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะพยาบาลอายุงาน 0 - 10 ปี ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (acute respiratory distress syndrome: ARDS) ผ่านกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานประจำและร่วมกัน สร้างแบ่งปันข้อมูลสารสนเทศและความรู้ที่สำคัญ และจำเป็นในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้ป่วยและสนับสนุนการบรรลุวิสัยทัศน์พันธกิจและอุดมการณ์ของคณะฯ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อใช้กระบวนการจัดการความรู้ ในการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลอายุงาน 1- 10 ปี ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (acute respiratory distress syndrome: ARDS)
- 2) เพื่อประเมินสมรรถนะพยาบาลอายุงาน 1- 10 ปี ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (acute respiratory distress syndrome: ARDS)

แผนการดำเนินงาน/ การนำไปใช้

1. ทบทวนการปฏิบัติงานในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (ACUTE RESPIRATORY DISTRESS SYNDROME: ARDS) และสอบถามความต้องการการเรียนรู้ในกลุ่มพยาบาลอายุงาน 0 - 10 ปี ผ่านการจัดการความรู้

2. ปรับปรุงคู่มือการประเมินสมรรถนะ โดยเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนให้เป็นปัจจุบันและอ้างอิงตามหลักฐานเชิงประจักษ์ รวมทั้งจัดทำสื่อการสอนและคลิปวิดีโอเพื่อใช้สอนและสำหรับทบทวนเนื้อหา

3. สอนทฤษฎีและปฏิบัติ /BEDSIDE TEACHING ติดตามประเมินสมรรถนะพยาบาลผ่านแบบประเมินสมรรถนะและข้อสอบ(PRETEST /POST TEST)

4. นำเสนอผลการประเมินแก่หัวหน้าหอผู้ป่วยและ POSITIVE FEEDBACK ให้แก่พยาบาลที่ได้รับการประเมินทุกคน

ผลลัพธ์การดำเนินโครงการ

1. พยาบาล จำนวน 17 คน ได้รับการสมรรถนะพยาบาลอายุงาน 1 - 10 ปี ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (ACUTE RESPIRATORY DISTRESS SYNDROME: ARDS) คิดเป็น 100 %
2. ผลการประเมินสมรรถนะตามเป้าหมาย ผ่านเกณฑ์ 90% และพยาบาลมีความรู้เพิ่มขึ้นโดยวัดผลจากคะแนนสอบคิดเป็นร้อยละ 70 และค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ก่อน = 15.37 คะแนน ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้หลัง = 19.57 คะแนน
3. ได้องค์ความรู้ ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (ACUTE RESPIRATORY DISTRESS SYNDROME: ARDS)
- 4 . พยาบาลมีความพึงพอใจในการดำเนินโครงการร้อยละ 90 และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยได้จริง

กระบวนการจัดการความรู้

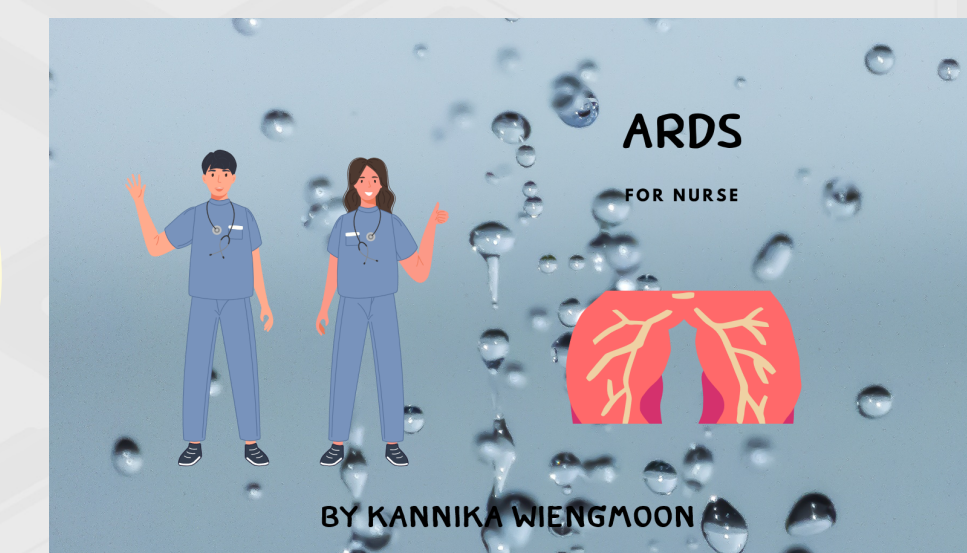
Knowledge Identification

ระบุวิสัยทัศน์และพันธกิจ: มุ่งพัฒนาความรู้และทักษะของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจตามพันธกิจขององค์กร โดยให้การดูแลที่ครอบคลุมและปลอดภัยสูงสุด
ประเมินความรู้ที่มี: และแบ่งตามประเภทความรู้ เช่น ความรู้จากประสบการณ์พยาบาลอาวุโสและข้อมูลจากคู่มือการใช้เครื่องมือของผลิต
ประเมินผู้ถือครองความรู้: กำหนดพยาบาลพยาบาลผู้เชี่ยวชาญที่ผ่านการอบรม preceptor

Knowledge Codification and Refinement

- การจัดทำคู่มือหรือแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลันและแสวงหาความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องช่วยหายใจและแนวปฏิบัติใหม่ นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานปัจจุบัน

Knowledge Organization

- จัดรวบรวมความรู้และแนวปฏิบัติต่างอย่างเป็นระบบ ลงใน drive เพื่อให้เข้าถึงการสืบค้นและการเข้าถึง
- จัดทำสื่อการสอน การเตรียมเครื่องช่วยหายใจ การใส่ท่อ และเนื้อหา Basic ventilator , การ prone position

Knowledge Creation and Acquisition

- ปรับปรุงเนื้อหาให้มีมาตรฐานเดียวกัน และนำแผนการสอนและเนื้อหาให้อาจารย์พยาบาลพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลและทบทวนเนื้อหาให้ครบถ้วนสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้งาน

Knowledge Access

- ประชาสัมพันธ์และสื่อสารผ่านทาง line เพื่อให้ทุกคนรับรู้ถึงความรู้ใหม่ ๆ และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

Knowledge Sharing

- จัดทำเอกสารคู่มือ: เอกสารเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย ARDS และการใช้ ventilator เพื่อใช้ในการอบรมพยาบาลใหม่และเป็นผู้ให้พยาบาลที่ต้องการทบทวนความรู้
- สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้: ร่วมกับกลุ่มพยาบาล MCCN เพื่อแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การทำงานร่วมกัน
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ได้แก่ casr conference ของพยาบาลน้องใหม่ และ Morning conference เพื่อเปิดโอกาสให้พยาบาลทุกระดับอายุงานได้แชร์ประสบการณ์จริงและได้เรียนรู้จากผู้อื่น

- นำความรู้ไปใช้ในการดูแลผู้ป่วย ARDS และพยาบาลน้องใหม่มีระบบพี่เลี้ยงในการสอน
- ประเมินสมรรถนะพยาบาลอายุงาน 1 - 10 ปี ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (acute respiratory distress syndrome: ARDS)
- กำหนดการทบทวนองค์ความรู้ใหม่ช่วยเสมอ และนำผลสืบจากการประเมินสมรรถนะพยาบาล มาปรับปรุงการสอนเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง

วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญ

- โครงการได้ใช้กระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน ตั้งแต่การบ่งชี้ความรู้ที่ต้องการ การสร้างและแสวงหาความรู้ใหม่ การจัดโครงสร้างความรู้ การกลั่นกรอง การเข้าถึง การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง ซึ่งครอบคลุมทุกขั้นตอนของการพัฒนาสมรรถนะพยาบาล นอกจากนี้การบ่งชี้และวิเคราะห์เป้าหมายขององค์ความรู้ ทำให้เห็นทิศทางชัดเจนในการพัฒนาศักยภาพพยาบาล และสอดคล้องกับพันธกิจของโรงพยาบาลในการเป็นองค์กรที่ยั่งยืนต้องขยายไปสู่ศูนย์การเรียนรู้ด้านการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การดำเนินงานพัฒนาสมรรถนะพยาบาลน้องใหม่โดยพยาบาลสมรรถนะสูงที่มีทั้งประสบการณ์และความรู้ ตลอดจนทีมที่เข้มแข็ง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และการจัดการการเรียนรู้ที่ดีในหน่วยงาน นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาบุคลากรในการเป็นวิทยากร เป็นพี่เลี้ยงทั้งในหน่วยงานและนอกหน่วยงานได้ทั้งนี้หอผู้ป่วยหนักอายุกรรมได้มุ่งมั่นในการปฏิบัติภายใต้ค่านิยมขององค์กรที่เข้มแข็งคือ CQIT